

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 31. mart 2014. god.
Ref. br.: RK584/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI120/13

Podnosilac

Ismete Veseli

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova,
Rev. br. 60/2012, od 4. juna 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Ismete Veseli (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) iz sela Rogočice kod Kamenice, koju zastupa advokat Mustafë Musa.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 60/2012, od 4. juna 2013. god., koju je podnosilac zahteva primila 27. juna 2013. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 60/2012, za koju podnosilac zahteva tvrdi da joj je povredila prava garantovana Ustavom, lišavajući je na nezakonit način svojinskog prava nad nepokretnosti stečenom na osnovu ugovora o doživotnom izdržavanju.

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava Kosova (u daljem tekstu: Ustav), član 47 Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56 Poslovnika o radu Suda (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 5. avgusta 2013. god., podnosilac je podnela zahtev Ustavnom sudu.
6. Dana 30. avgusta 2013. god., predsednik Suda je odlukom imenovao sudiju Robert Carolan za sudiju izvestioca i veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Arta Rama-Hajrizi.
7. Dana 4. oktobra 2013. god., Ustavni sud je obavestio podnosioca i Vrhovni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 14. oktobra 2013. god., Sud je tražio od podnosioca zahteva dodatnu dokumentaciju potrebnu za razmatranje zahteva.
9. Dana 5. novembra 2013. god., Sud je primio od podnosioca zahteva traženu dodatnu dokumentaciju.
10. Dana 20. januara 2014. god., Veće za razmatranje nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca iznelo je Sudu preporuku o prihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Na osnovu dokumenata priloženih zahtevu, Sud utvrđuje da je u Opštinskom sudu u Gnjilanu 7. aprila 2008. god., overen ugovor o doživotnom izdržavanju sa operativnim br. Vr. br. 1504/08, između sada pokojnog A. V. iz Gnjilana i podnosioca zahteva gđe I. V. takođe iz Gnjilana, koji su u momentu potpisivanja ovog ugovora bili supružnici na osnovu kojeg će svojinsko pravo nad nepokretnosti g. A. V. nakon smrti preći na podnosioca zahteva kao nadoknada za doživotno izdržavanje.
12. Dana 10. februara 2009. god., Opštinski sud u Gnjilanu je doneo presudu C. br. 306/08 kojom je u tački jedan izreke odbio kao neosnovan tužbeni zahtev

tužilje Sh. L. iz Prištine (biološka ćerka pokojnog A. V.), kojim je tražila ukidanje ugovora o doživotnom izdržavanju između sada pokojnog A. V. iz Gnjilana i podnosioca zahteva.

13. U tački dva izreke ove presude, Opštinski sud u Gnjilanu je usvojio kao osnovan tužbeni zahtev tužilje u pogledu njenog drugog zahteva i poništio je ugovor o kupoprodaji nepokretnosti zaključenog između podnosioca zahteva u svojstvu prodavca i g. F. D. kao kupca, koji je overen u Opštinskom sudu u Gnjilanu pod operativnom br. Vr. br. 4611/08, dana 26. avgusta 2008. god., jer je apsolutno nevažeći, zato što je predmet ugovora bio van pravnog prometa, pošto je Opštinski sud ranije doneo rešenje o uvođenju privremene mere zabrana otuđivanja ove nepokretnosti sve do okončanja spora pravosnažnom odlukom.
14. Dana 28. septembra 2009. god., postupajući po žalbama punomoćnika obe stranke u sporu, Okružni sud u Gnjilanu je doneo presudu Ac. br. 162/09 kojom je ukinuo presudu C. br. 306/08 Opštinskog suda u Gnjilanu, u stavu I izreke, vraćajući predmet Opštinskom sudu na ponovno odlučivanje, dok je drugi stav ove presude ostavio na snazi, odbijajući na taj način žalbe zastupnika i tužioca i tužene u pogledu ovog dela presude.
15. U svom obrazloženju, Okružni sud je naglasio da su izreka i *“obrazloženje presude Opštinskog suda kontradiktorne“* i *“da je ugovor o doživotnom izdržavanju javni dokument, dakle, kao takav, trebalo je da se sastavi na formalan način i da se overi od strane sudije“*.
16. Dana 21. decembra 2010. god., Opštinski sud u Gnjilanu je u ponovljenom postupku, u skladu sa presudom Okružnog suda u Gnjilanu, doneo presudu C. br. 733/2009 i usvojio je tužbu tužilje Sh. L. iz Prištine i istovremeno je poništio ugovor o doživotnom izdržavanju Vr. br. 1504/2008, overen 7. aprila 2008. god.
17. Dana 26. januara 2012. god., Okružni sud u Gnjilanu je doneo presudu Ac. br. 60/2011 kojom je odbio kao neosnovanu žalbu zastupnika podnosioca zahteva.
18. Dana 4. juna 2013. god., Vrhovni sud Kosova je doneo presudu Rev. br. 60/2012 kojom je odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva podnetu protiv presude Okružnog suda u Gnjilanu Ac. br. 60/2011 od 26. januar 2012. god.
19. U obrazloženju presude po reviziji, Vrhovni sud je između ostalog konstatovao da su *“sudovi nižeg stepena, utvrđujući pravilno i na potpun način činjenično stanje, pravilno su primenili materijalno pravo, kada su našli da je tužbeni zahtev tužilje osnovan“*.

Navodi podnosioca zahteva

20. Podnosilac zahteva tvrdi da je presudom Vrhovnog suda i presudom sudova nižih stepena *“povređena odredba člana 22. Ustava Republike Kosovo o zaštiti imovine“*.

21. Podnosilac zahteva je dalje istakla da redovni sudovi nisu primenili potreban zakon prilikom donošenja odluka vezano sa sporom.

Prihvatljivost zahteva

22. Kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunila uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom, Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovníkom o radu Suda.
23. S tim u vezi, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, gde je propisano:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

24. U tom smislu, Sud smatra da je zahtev podnosioca podnet Sudu od strane pojedinca, u roku od 4 meseca predviđenim zakonom i nakon što je iscrpeo pravna sredstva, i sledstveno, prikladan je za razmatranje u Ustavom sudu.

Ocena suštinskih aspekata zahteva

25. Ocenjujući suštinske aspekte slučaja, Sud primećuje da podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Rev. br. 60/2012 od 4. juna 2013. god., tvrdeći da su joj ovom presudom, a i presudama sudova nižih stepena, povređena prava garantovana Ustavom.
26. Sud primećuje da je podnosilac zahteva pogrešno navela član 22 Ustava, pozivajući se na garantovano pravo na imovinu, jer se član 22 Ustava odnosi na direktnu primenu međunarodnih sporazuma i instrumenata, dok se pravo imovine garantuje članom 46 Ustava.
27. Nezavisno od pravne kvalifikacije ustavne odredbe od strane podnosioca zahteva za koju tvrdi da je povređena, Sud konstatuje da se u stvari, podnosilac zahteva ne slaže sa konačnom presudom Vrhovnog suda u njenom slučaju pred ovim Sudom.
28. Sud podseća da sama činjenica da je podnosilac zahteva nezadovoljna ishodom slučaja, ne može da joj posluži kao pravo da pokrene argumentovani zahtev o povredama ustavnih odredaba (vidi, *mutatis mutandis*, presuda ESLjP, zahtev br. 5503/02, Meztur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, ili rešenje Ustavnog suda, slučaj KI128/12, od 12. jula 2013. god., podnosioca zahteva Shaban Hoxha, u zahtevu za ocenu ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 316/2011).
29. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva ni na jedan način nije predstavila činjenice o tome kako je došlo do navodne povrede ustavne odredbe, u kojoj fazi sudskog postupka, koji su eventualni proizvoljni elementi u odlukama koje osporava, već je samo navela da je pogrešno primenjen Zakon o nasledstvu umesto Zakona o porodici i da je kao posledica toga, podnosilac zahteva izgubila pravo na nepokretnost stečenu prema ugovoru o doživotnom izdržavanju.

30. U vezi sa ovom tvrdnjom, Sud ističe činjenicu da je Vrhovni sud u obrazloženju presude Rev. br. 60/2012 od 4. jula 2013. god., naglasio da su "sudovi nižeg stepena,....(.....)...., pravilno primenili materijalno pravo", dakle, Sud u ovim okolnostima ne može da zaključi da je došlo do povrede ljudskih prava na štetu podnosioca zahteva.
31. U vezi sa gore navedenim, treba imati na umu da je jedan od osnovnih principa ocene ustavnosti subsidijarnost. U posebnom kontekstu Ustavnog suda, to podrazumeva da dužnost da se obezbedi poštovanje prava predviđenih Ustavom, na prvom mestu pripada domaćim pravosudnim organima, a ne direktno i neposredno Ustavnom sudu (*vidi Scordino protiv Italije, br. 1, [VK], § 140*) stoga, u ovom pravcu, Sud primećuje da je i na pitanje postavljeno od strane podnosioca zahteva efektivan odgovor pružio i Vrhovni sud, pružajući razloge i argumente za donetu odluku.
32. Sud nije sud za utvrđivanje činjenica, utvrđivanje pravilnog i potpunog činjeničnog stanja je nadležnost redovnih sudova, u ovom slučaju Vrhovnog suda i sudova nižih stepena, i uloga ovog Suda je samo da obezbedi usaglašenost sa pravima koja su garantovana Ustavom i drugim pravnim instrumentima i stoga, ne može da deluje kao "sud četvrtog stepena" (*vidi, mutatis mutandis, između ostalog Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996. god., R.J.D, 1996-IV, stav 65*).
33. Štaviše, kako bi se neka odluka javnog organa proglasila neustavnom, podnosilac zahteva bi trebalo da dokaže *prima facie* pred Ustavnim sudom da će "odluka javnog organa, kao takva, biti pokazatelj povrede zahteva pravičnog suđenja, i ako je neosnovanost te odluke tako očigledna da se ista može smatrati prekomerno proizvoljnom odlukom (*vidi ESLJP, Khamidov protiv Rusije, presuda od 15. novembra 2007. god., § 175*).
34. U ovim okolnostima, Sud zaključuje da činjenice predstavljene od strane podnosioca zahteva ni na jedan način ne opravdavaju tvrdnju o povredi nekog ustavnog prava; dakle, ne može da se konstatuje da je zahtev osnovan te u skladu sa pravilom 36 stav (2) tačka b), Sud nalazi da zahtev treba da se proglasi neprihvatljivim kao očigledno neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20 Zakona i pravilom 36 Poslovnika o radu, na sednici održanoj 20. januara 2014. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i biće objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Robert Carolan

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani